

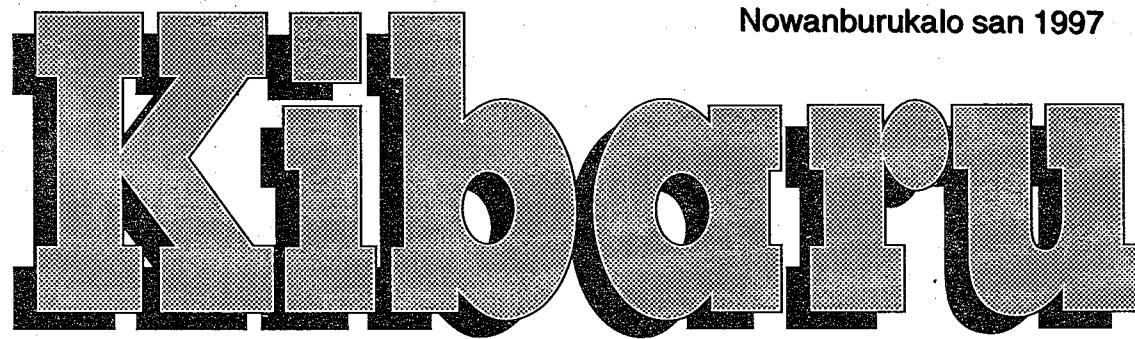
BAKURUBASANNI

(nimoro 12 songo)

Mali kono = Dorome 300

Afiriki kono = Dorome 600

Jamana were = Dorome 1000

Kunnafonisében bota kalo o kalo. BP: 24 Téléphone : 22-21-04. Bozola Bamako-Mali. San 25nan boko310nan A songo : dorome 15

Nodun kono «keleya keleya» dadigira Ofisi sénatorow la.

Kono minnu bëe wele ko keleya-keleya, n'u be jigin nöforow kan, k'a bëe dun ka ban yorönin kelen, olu kelen bëe ka Ofisi di Nizerisénékoyoro caman k'u dagayorö ye kabini tumajan. A kono manna jigin yorö o yorö, n'u ma kële joona, a tijen barika bëe bonya kojugu. O de kama Ofisi ciyakeda anisénéfénw lakanani ciyakeda (PV) olu jéra ka fëere dòw siri, walasa k'u silatunun. U fôlôla ka cikelaw yëre bila ka kono nagaw ni kono kiliw bëe tijen u yërew ka forow kono. Usorôla ka furaji këtujukorôlaw la, kungow kono, walasa k'u bëe faga, u dagayorow la.

A jirala ko keleya-keleya hake min jiginna Ofisi kono ninan, ko n'a bora san 1957 la, o nögon ma jigin yen fôlô. A damine na Utikalo la, dugu min kono, o ye Kurumari ye, min bëe Mali ani Moritani dance la. U sera Ndebugu, Molodo ani Nono, ka soro dögökun saba ma dafa. U lakodonna kungo kene 22 kono, min kelen kelen b'a ta taari 30 la, fo ka se taari 100 ma. jateminelaw ka fo la, keleya-keleya hake 250.000 de bë jigin foro kene taari kelen doron kan. On'a taa bëe, kono fagalaw b'u ka baara la kabini san 3 kono.

Ub'a la duguma, bolifénw kono cogo min na, u b'a la sanfë, o cogo kelen na, awiyoñw kono. O siratige la, a jirala ko baara min bë kë ni awiyoñw ye sanfë, o musaka ka bon kojugu. Misaliko la, san 1994/1995 baara bennna sefawari miliyon 97 ni tila de ma. A bennna miliyon 107 ni tila ma,

san 1995/1996 la. K'a ta salon na, ka se ninan ma, n'o ye san 1996/1997 ye, a nafolo bolen këra sefawari miliyon 110 de ye.

Nin bëe la, kono te ka silatunun. A b'i ko dò de bë ka far'u kan, ka t'a fe. O de kama, awiyoñko bolokara, ka yéléma helikopteriko kan (helicoptère). O ka baara da ka gelen cogo o cogo, a nafa ka bon ni awiyoñ ye, ka taa ka segin. Ale mana léri kelen kë boli la, o bë bën sefawari waa këme ni 80 nögon de ma. A kono fagafura litiri kelen ye sefawari waa fila ye.

Ajirala ko walasa kono bëe ka faga, k'u silatunun, fo helikopteri ka léri 40 soro boli la. Kono fagafura litiri hake min bë bën o baara ma, o ye litiri 20.000 ye. Nin jatew manna fara nögon kan, Ofisi ka san 1997/1998 kono faga nafolo te sefawari miliyon 100 je, cogosi la.

A jirala k'a kono ma jigin. Ofisi marabolo dugu dòw dama kono, ka masor'u sera Jura dugu kono, min bë Ténenkou, Moti mara la, ani Dura dugu, n'o bë Segu fe. O yorö kofolénw na, ni wulima kë joona, séneforotaari 20.000

nögonna bëe bë tijen keleya-keleyaw fe. Nin bëetemennen kë, Ofisi mögaw y'a jira ko san têna goya, bawo, ko n'a këra cogo o cogo, n'o bë soro san 1997/1998 la, fo ka se toni 273.000 ma, min ka ca ni salon ta ye ni kilo 7 ye, kilo këme kulu kelen-kelen bëe kan (7%).

Nin kasaara kama, fëerew tigeria Ofisi nömögaw ni Mali cikelaw ka jekulu fe, walasa sumankissé sénelaw ka soro ke sannifeere tuma la.
Amayigere Ogobara Dolo ni Amadu GANI Kante.

KONKO

Goferenaman y'a ka yamaruya di iaso sorow n'a musakaw kan	ne 2
Jegë ka kan ka lakana a nafa kama	ne 2
Mali depiteso ye faamabaw danma	
kilitingeso mögaw sugandi	ne 3
Faransi tungafé malidenw ka yerelaben	ne 3
Manantali barasi kuranko baara bilala bolo kelen kan	ne 5
Forotiqiw ni bagantiqiw ka këlew sababu ye sariwantanyako ye	ne 5
Kidali kasobon datuguliko kuma sabatira	ne 6
Mali y'a nini Afiriki intolatanna nanaw ka san 2002 nögonkunben ka kë a bara.	ne 9

Jegē ka kan ka lakana a nafa kama

Mali kono bi, jegēkenē, jegewusu, jegējalān n'u tobicogo suguya bēs ye malidenw ka balo nafamaba ye. Nka jegē nafa ka bon cogo min, a tine ka di ten. Funtēni ka jugu a ma; yelēmayelēma man d'a ye; a bē toli n'a mēenna mara la.

On'a taa otaa, jateminē kera k'a ye, ko ni bamonnaw ni jegēfeerelaw ni taransiporōteri w ni jagomanfilaw ni jegēdunbagaw ye faamuya dō sōrō jegēko kan, a ka c'a la; bēs lajelen b'i ka nafa sōrō, ka sōrō tīnēni ma ye a ko la.

O siratige la, Afiriki tilebinyanfan jekulu dō, min ka baara nēsinnen don an ka laadala bamon kōnew ma, n'o ye «P.P.A.O» ye, dēme lasera o ma, farajela tōnba dō fe, ni sefawari miliyari 5 ye kabini san 1994, walasa k'an ka jegēbaaralaw dēme san 5 kono. O dēme hukumu kono, Faraje ninnu, y'a naniya ka mogofaamuyalenw jegēbaarako la, k'olu bila ka na Afiriki bamonnaw jukorōmadondon, «C.E.D.E.A.O» jamana 16 kono.

Ni baara in kera a kēcogo la, an ka jegēbaaralaw bē bōne ni haké min

ye, o bēna dōgoya ka se 25 ma kēmē o kēmē kan. Kōrō were minn b'o la, o ye caman boli ye jegē tīnēti la. O tēmennē kō, «P.P.A.O» ye bamonnaw ka jekuluw dēme ni nafolo mugu ye, min fanba bēna don jegēbaaralaw kalanni dafé, walasa u ka se ka nafaba sōrō u ka baara la. Jegēbaaralaw bēna kalan jegewusucogo la, furu «Shurikori» la ani jegēmaralanw dilancogo ka fara jegēkenē taransiporōcogo kan. Okerefe, feere minnu ka kanka dabali, walasa jegē kana tīnē, o bēna nēfō u

ye.
Bojogonna taamaw bēna kē unijōgon ce, walasa u k'u hakilinaw falen-falen u ka baaraw tiimeli konuman kan. Kalan dō bēna k'u kun fana juruta ni jurusara ni bilankōrō kan, u ka sōrō yiriwali hukumu kono.
Malikōno, «P.P.A.O.» y'anka jamana dēme jegēkenēmarayōrō dō jōti la, Madinakura sugunkura la. An ka jegēbaaralaw ye kalan do fana kē juruta ni jurusara ni bilankōrō kan, «P.P.A.O» ka yamaruya kono. U ye jōgōnsirataama do fana kē Lagine.

Basiriki TURE.

Gofērenaman y'a ka yamaruya di faso sōrōw n'a musakaw kan

Minisiriw ka nowanburukalo tile 13 laadalatōnsigi senfe, san 1997, gofērenaman y'a ka yamaruya di Mali ka san 1998 sōrōko n'a musakako bolodacogo kan.

Ubolodacogo file : sōrōw siratige la, nafolo donta hake bē bēn sefa miliyari 412 ani miliyōn 755 ma; San 1997 ta tun bēnna sefa miliyari 384 ani miliyōn 087 ma. N'i y'a jateminē, kēmē o kēmē cērō 7,46 farala sōrōw kan.

Min ye musakaw ka fan ye, olu bē bēn sefa miliyari 433 ani miliyōn 712 ma. San 1997 musakaw bēnna sefa miliyari 411 ani miliyōn 668 ma. O la, kēmē o kēmē 5,35 farala musakaw kan.

Nafolo dēseta bē bēn sefa miliyari 20 ani miliyōn 975 ma. San 1997 nafolo dēseta bēnna sefa miliyari 27 ani miliyōn 581 ma.

Ola kēmē o kēmē cēma. 24,02 bōra nafolo dēseta la; Nafolo dēseta dōgoyalib'a jira ko gofērenaman b'a fe sōrōw ni musakaw ka tali kē jōgon na, walasa musakaw kana caya sōrōw ma.

U bēs lajelen na belebele

Ajirala k'a fo ko sanu kuturuw bēs la belebele ye kilo 6,578 ye. O sōrōla Siniwa jamana kan, kulu dōla. Sanu kuturu in ni fēn min bōlen don jōgon fe, o ye warabilen muso ye, min bē k'a den bila a bolow kan.

O tēmennē kōfe, a sabatira fana ko namasa tinsanw na belebele ka ca ni kilo 100 ye; a ka jan ni metere 1,60 ye. O sōrōla Kibajamana kan.

**Dēmisēnw ka laka lita sēben
Ani Badama Dukure.**

Mali depiteso ye faamabaw danma kiiritigeso mogow sugandi

Kiiritigeso min yamaruyalen be ka jamana kuntigi, n'o ye Peresidan yere ye, ani goferenaman minisiriw nomine, fo ka s'u nangili ma, o kojenabolaw sugandira Mali depiteso fe, san 1997 Nowanburukalo tile 5 don.

O kojenabolaw, n'o y'a kiiritigelaw ye, olu bce ye depitew dama doren de ye. Malisariyaba taabolo siratige la, depitew doren de be se ka faamalamogow nangicogo dantig, n'u minena, k'o sababu ke walejugu ke ye.

O mineli be ke, n'a sabatira ko Peresidan ye jamana janfaliko do ke, min be fanga taabolo kokanyelma, wali n'a sabatira ko minisiriw ye baasilako ke, min be jamana fangaso bil'a kun masuuli kene kan.

Depite minnu sugandira k'u bila nin kiiritige baara la, o ye mog 18 ye. Nka, omog 18na, sigiyorotigilakika ye mog 9 ye. A to mog 9 ye nonabilaw ye. pariti politiki fen o fen ka depite be Mali depiteso la, olu bce ka mogow sugandilenw b'a la. O siratige la, depite jama fanba be «ADEMA» min bolo, o ka mogokera mog 12 ye, i ko sigiyorotigi mog 6, ani nonabila mog 6. «PARENA» ta kera mog 2 ye. «CDS» ni «PDT» olu ta kera mog 2 ye. «UDD» ni «PDP» ani «RND» ni «COPP» olu fana ta kera mog 2 ye. depitew benna mogow sugandili kan cogo min na, ka soro mankan, wali kelle ma b'a la, o file nin ye :

Mogosugandilen sigiyorotigilakikaw:

- 1 - Eliya Agi Sidi, ADEMA-PASJ
 - 2 - Bubu Koyita, ADEMA-PASJ
 - 3 - Madamu Sisoko Aminata Si, ADEMA-PASJ
 - 4 - Muntaga Jalo, ADEMA-PASJ
 - 5 - Aribonkana Bubeyi Mayiga, ADEMA-PASJ
 - 6 - Mamadu famanta, ADEMA-PASJ
 - 7 - Adama Jabate, PARENA
 - 8 - NFa Zumana Sangare, CDS
 - 9 - Dama Munkoro, UDD
- Mogononabila sugandilenw :**
- 1 - Mamadu Haruna Goro, ADEMA-PASJ
 - 2 - Ibarahima Sogoba, ADEMA-

PASJ

- 3 - Madamu Jara Hawa Watara, ADEMA-PASJ
 - 4 - Bobo Tunkara, ADEMA-PASJ
 - 5 - Gawusu Keyita, ADEMA-PASJ
 - 6 - Mamadu Jara, ADEMA-PASJ
 - 7 - Idirisa Mangara Dunbiya, PARENA
 - 8 - Dominiki Fonba, CDS
 - 9 - Madamu Bata Tarawele, PDP
- Sugandili kelen ka ban, Mamadu Gaku n'o ye awoka ye, min kera depite ye, o de bilala ka depite kiiritigela sugandilenw n'u nonabilaw ka baara kecogo nefu ye. O kera depite tow bce lajelen nena, walasa olufana k'a nedon. Osiratige la, Gaku y'a jira ko ni jamana nemogo sugo o sugu minena kojuguke la, hali n'o kera peresidan, waliminisiriye, k'olu ka kiirkow temensiraw ni mogow were gansanw ka kiirkow temensiraw bce ye kelen ye. U be se k'u sagona awokawta. U b'u ka seerew togow fo.

Olu be wele, k'u lamien. N'u minekun donyoro n'a boyorobee nedonna, kiiritigelaw be nogonye, nangilikola. Nka, Gaku y'a jira ko ni kiiri tigera ka ban, wale do se be mogowere gansanwye, min sete faamabawye. Mogowere gansanw be se k'u ka kiiri tigekan kokari, n'u y'a jate min ko bin keru kan. O siratige la, u b'a nini k'u ka ko lase kiiritigeso

were ma, min be folo ni san ce. N'u m'u sago soro yen fana, u b'a lase yoro were, fo ka se kiiritigeso sanfeboloma. Okiiritigeso were lataa tefaamabawta la. Depite kiiritigelaw ni sariyasoba kiiritigela minnu b'a baara ke nogonfe, n'olu y'u nangicogo min na, o te wuli, hali n'a kera fagali ye. O b'a jira ko kiiritigeso were tolou ta sanfe, jamana kono. Nin bce nefolen k, Gaku y'a jira ko faamabaw danma kiiritigeso mogow be sigi san 5 de kono, n'o be ben depitew yere sigi san hake ma. Ako ni yelema dorina depiteso la, yelema be don a kiiritigeso mogow la. Ni depiteso mogow wulila, k'o sababu ke waatise, wali binni ye, a mogow be wuli. depite kura minnu bena sigi, olu fana b'u ka mogow sugandi. A kecogo y'o de ye, depiteso sariya siratige la.

Salimu Togola
ni Amadu Gani Kante.

Nsonw ye mugu ci Noro kumandan ka mobili la

Karidon, san 1997, nowanburukalo tile 9, walaha temennen ni doonin ye, nsonw ye mugu ci Noro kumadan ka mobili la.

Mog minnu tun be kumadan kerefe, o ye diine nemogo dow ye ani dugu nemogo werew, minnu tun ka kan ka taa Gawinane dugumogow ka fognogonko do kelaban na. A jirala ko mog fila ni tora kasaara in na, n'o ye mobilibolibaga ni Noro mogokorobaw ka nenatige Ibarahima BA ye.

An ka finitigi minnu ka baara nesinnen don mogow lakanani ma, kabin'olu ladonnriyara yoro min na, u ye binkannikela ninnu nomine, nka u ne ma se ka du kan.

Ntenendon, san 1997, nowanburukalo tile 10, Mali maraw lakanani minisiri, koloneli Sada SAMAKE yere ye Noro magen, ka taa walejugu in lahalaya laje. An ni jamana mara folo, n'o ye Kayi ye, o gofereneri taara dugaw don ke furew n'u somogow ye.

Basiriki TURE.

Faransi tungafé malidenw ka yεrεlaben

San 1997, ɔkutoburukalo tile 4, maliden minnu sigilen bε Faransi, olu y'u ka biro sigi, kókan malidenw ka jekuluba «H.C.M.E» ka yamaruya kono.

Anka kunnafonisében «LESORI» ka ciden yamaruyalen do ni tøn in kuntigi Jajé SUMARE ye nøgon kumajøgonya. Fen min bora o baro kono, o fanba file aw koro :

Jajé SUMARE y'a jira ko Faransi malidenw ka jekuluba sigira senkan, san 1992, awirilikalo tile 11. Nka, u ka biro følø ye gøleya sugu bεs soro. A følø, malidenw yera møgø murutilenw cema Faransi «Wenseni» kene kan, minnu y'a nini ka Faransi sariya soso, k'a nini ka to wajibiyal a walijamana kan. Ósenfe, Faransi ye Mali denbayatigi caman gen ka segin u faso la.

Tiibitaaba caman ker'a ko la an ka nømøgøw fe ka døse. Nka, san 1996 utilako la, kókan malidenw ka lajøba døkera Bamako, møgøyeleke 3yera min kene kan, føk'olu sugandi biro la. San 1996 desanburukalo tile 7, Faransi malidenw ka tøn taabolo sariyaw bεs dantigera, ka lajøba fila ke, minnu kuncera ni biro kura sigili ye, san 1997, ɔkutoburukalo tile 4, Jajé yere be min nømøgøya la sisan.

Jajé SUMARE y'a jira ko tøn 125 de jelen don kókan malidenw ka jekulu bolofara kono, min dagalen be Faransi.

Tøndenw bεs donna jekulu in na, n'u diine n'u naniya ye. U kelen-

kelen bεs be sefawariwaa 10 de sara san kono, tøndenwari la. Nin bεs b'a jira k'u diyanyeko don, n'o te, u ka wari nøci wøre b'u ye.

Faransi malidenw ka nømøgø ko feere bolodalen følø minnu b'u bolo, Mali tøgølaso jøliko b'o la Faransi jamana kan. U bε min far'o kan o y'u denwladamunikoye, walasa u danbe kana tunun u la, k'u ka dinølatigø don nalama la.

U hakili b'a la ka nøtaa wale døw sigi senkan, faso kono, i n'a fo dugujukørøji sørøli duguw ka nafa kama nakøson n'a nøgønna walew la.

Jateminø na, Jajé ko maliden 60.000 minnu sigilen bε Faransi, olu kakan k'u laben sørøni hadamadenya ni politiki sira kan, kosegin kama faso kono; bawo a bε fø ko : «tunga te danbe døn, wa bεs lajølen bønnen don i bara, n'i ma kojugu ke».

Jajé ko, fø an k'a døn ko kókan malidenw fara sokønø taw kan, an bεs lajølen jøyørø bε faso ka nøtaa n'a jøli walew bεs la.

O siratigø la, a b'a nini fangaso nømøgøw fe, u ka banki juruko nøgøya ubolo, walasa u fana ka sek'u jeniyørø fin fasoko la.

Jajé ka kuma laban na, a k'a b'a nini Mali lasigidenso fe Faransi, u kana u ta ke olu weleli ye dumuni døron na, u k'u bolo møønø b'u nøfe baara nafamaw la, walasa k'u ka tungaføsigi diya u bolo.

Maliki KANTE
Basiriki TURE.

ñetaasira musow ka dønniya lawørla

Alamisadon, san 1997, nowanburukalo tile 6, kalan do kuncera «Santiri Joliba» la, min tun nøsinnen don «ñetaasira» muso 20 labenni ma, jiridenw ni nakøfenw bayølømaliko la.

Kalan in daminøra ɔkutoburukalo tile 14, ka t'a foori nowanburukalo tile 6. Jaw jirala ñenela muso 20 ninnu na, minnu tun bε jiridenw ni nakøfenw labaarali kan, k'u jiø bo k'a ke siro ye walima k'u ja k'u ke konfitiri ye.

Fen yølemata ninnu na, lenburukumub'a la ani lenburuba ni mangoro ni tomi ni dabilenin ni melon n'u nøgønna caman.

Baara in ye kodamine de ye, min bøna lawøre muso tøw fanfe, walasa baarakøbaliw hakø bε se ka døgøya cogø min na, sanko muso kunda. O lahalaya la, «ñetaasira» muso 20 ninnubøn'u wasa don ubalimamuso 300 labenni na Bamako ani Bananba.

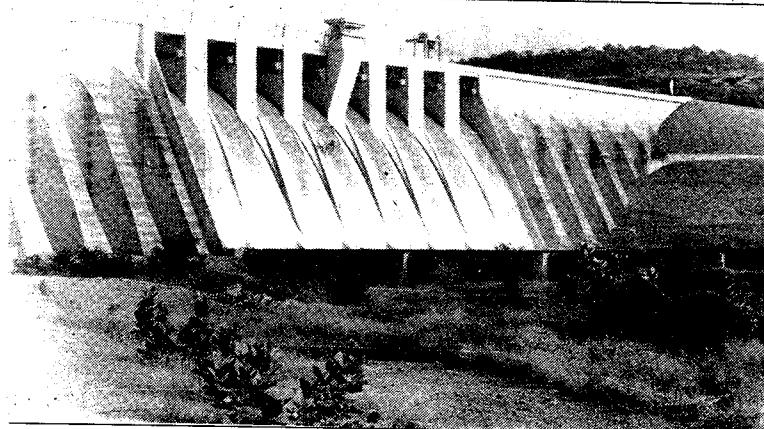
«ñetaasira» tøn dilanna nin y'a san kelen ye; a ka baara sinsinbere yemusow ka nøtaa n'u ka dinølatigø nøgøyali y'u bolo ni baara nafamaw ye, walasa u ka se k'u jøyørø fa u ka duw kunko la.

Nka, u ka peresidan Madamu Mayiga Ina KULUBALI y'a jira k'u jigi bε naniyanumantigø bεs ka døme kan, walasa u ka se k'u haminanko ninnu waleyø.

Basiriki TURE.

Manantali barasi kuranko baara bilala bolo kelen kan.

Sorokow ni hadamadenyakow yiriwali siratige la, Afiriki tilebinyanfan jamana saba n'o ye Senegali ni Moritani ani Mali ye, olu jera ka Senegali babolo dondala jekulu «OMVS» sigi senkan. O jekulu de ye barasi jo

kelen bée kan (53%). Megawati 15 bélase Moritani kono, kème kulu kelen bée kan (15%). A to megawati

Senegali babolo kan, Manantali dugu kono, n'o bélase Mali la, Kayi mara kono. Barasi in jokun ye jiko ni kuranko ye, walasa jamana saba bée ka ji ni kuran soro, ka laboli ke. Olu joyoro min bélase cikékow ni izinikow ani yeelenkow la, o bonya n'a nafa te fo ka ban. Jamana si te bo nogo la, ka soro ke, ka yiriwa hère ni lafiya kono, ni ji ani kuran te.

«OMVS» jekulu ye jiko jenaboli tuma min na, k'o k'a jamana saba bée sago ye, a y'i nesin kuranko ma, k'o jenaboli baarada bolofara «SOGEM» sigi senkan. Manantali dugu kono. O jenaboli musakakow kama, jamana saba jera k'u ka cidenw fara nogo kan, k'u bila ka taa demenini na dijé yoro bée la. O taamaw de siratige la, demenafolo soro ka kuranko baara bil'a sabatili bolo kan. Osababu numan bora jamana minnu ka deme la, o ye Alimani, Faransi, Kanada ani Espaini ye. Olu fana farala nogo kan, demejekuluba kelen kono, ka je k'u baaraké nogo sugandi, iko ciyakeda minnu faamuyalen bélase barasiw n'u nogo nnaw kurankow baara la. Olu bée dantigelen k'o usorola ka baara musaka jate mine, k'a jira k'o bélase sefawari miliyari 2000 de ma, san o san, k'a ta baara daminesan na, n'o ye san 1998 ye, fo ka taa se baara banson ma, n'o ye san 2001 ye. U labanna ka baarakelaw hake jate fana mine, k'a jira k'o bélase megawati 7 000 de ma, fo ka baara bée ban.

Mogo faamuyalen minnu sugandira demejekuluba fe, olu y'a jira ko ni baaraw bée banna tuma minna, kuran min bén bén barasi la, san o san, o barika bén megawati 200 de ma (200 mégawatts).

O megawati 200 la, megawati 53 bélase Mali kono, megawati kème kulu

32, kème kulu kelen bée kan (32%) o bélase Senegali kono.

Walasa k'u bélona bila kuranko dantigecogosében na, Senegali babolo dondala jekulu «OMVS» kónenabolaw ni Manantali barasi baarada bolofara «SOGEM» kónenabolaw ani kokandéméjekuluba ka cidenw ye nogo soro Bamako, san 1997 Okutburukalo tile 24 don. O kunben kuncera wasa ni nisondiya kan, ka masoro, bée y'a jira ko kuranko min ye Senegali ni Moritani ani Mali jamanaw haminankow bée lageleman ye, k'o jenaboli bilala bolo kelen kan.

Ni balan wére ma don kow bolodacogo la, baaraw siratige la, a bélase se ka fo ko san 3 ninan k'o, kuranko téna ke jorenankoye ninjamana 3sorow yiriwali baaraw la.

Forotigiw ni bagantigiw ka kéléw sababu ye sariyantanyako ye.

Nin kuma fóra Bureyima Dénba Sidibe defé, n'oyebagantigiye Burukina jamana kono, min y'a jira koforotigiw ni bagantigiw ka kéléw ka ca cogo o cogo, ni sariya tun sigira ka ko dów dantige, mögo te don mögo gási la, fo ka se kélé, wali kasaara ma. O b'i n'a fo sénéforow ni jiriforow ani nakoforow dantigeli duguw kono, k'u bila sariya ka bolo kan, wali baganw temensiraw, ka taa genniyorow ni jiminyorow la, dugukononaw ni kungokononaw la. A ko sariya ma ta yoro si, saheli jamanaw kono, n'olu ka soro dalen bélase sénékéyorow ni bagangenyorow ani monnikéyorow ce. A k'a fo k'o danfarako de ye kéléw sababu fólo ye, a y'i kanto ko ni kélé wulila yoro o yoro, forotigiw ni bagantigiw ce, dugutigi fara kumandan ni kiiritigela kan, fo ka se marabolo kuntigi ani minisiri yere ma, olu kelen si sariya kuma jolen soro k'a fo, ka masoro sariya t'a ko la.

O sariyantanyako min ye forotigiw ni bagantigiw ka kéléw sababu ye, o de bélase faamalamögow bila tugubaanciya, nkalontige, nanbara ani surafenmine la, ka jötigi ke jalakitigi ye. Osurafenmine de y'u ka fensoroda ye. O de nafab'u kan, ka temen sariyako kan. K'u ye sariya sigi, mögow te fo nogo k'o, sankoka kélé. Oda man d'u la, bawo u te surafen sora'ko la tugun. O de koso, Bureyima Dénba Sidibe y'a fo n'i y'a ye forotigiw ni bagantigiw ka kéléw te ka ban; n'i y'a ye k'o kéléw kiiritigecogow jelen te; n'i y'a ye ko sariya te ka ta yoro si, faamalamögow

de t'a ko jenaboli fe, k'o da u kónotaw kan, n'o ye surafenmine ye. A k'ale ka jate la, ni faamalamögow tilenna, k'u ka baaraw ke jelenya ni tine kono, kélékow be dögoya, wa hali ni kélé wulila, a bélase dan soda la, bawo, a kuma bélase fo hadamadenya ni kelenya kono, ka soro nkalon ma da mögo si la.

Osiratige la, a ko k'a b'a nini forotigiw ni bagantigiw fe, Burukina jamana, ani saheli jamanaw bée kono, u ka nogo gasisigi; u kana baga nogo ma gansan; u k'a don ko sigi kelentan te dijé yoro si la; u k'a faamuya, ka d'a la, ko sababu juguw, n'o ye faamalamögow ye, olu de bélase k'o k'odon nogo ma, k'u bila nogo na, k'ucekow geleya nkalon kan, walasa ka dów bololawari soro, k'a dun.

A ko n'o wari ma bélase forotigiw, a bélase bagantigiw, ka soro, n'olu benna cogo do la, wari te b'a kelen si kun. A k'ale hakili la, bén de ka fisá ni wari dili ye faamaw ma, walasa do ka jo soro do kan, cogo bée la.

Bureyima Dénba Sidibe ko n'a fóra forotigiw ni bagantigiw te bén fo ka dijé wuli, k'ale te da o kuma la, ka masoro ko mögow tun b'u makun faamaw ka nanbarako minnu kan, olu bélase sisan yoro bée la, fo k'a dów k'orobó.

A ko n'o k'orobó walew tora senna, forotigiw ni bagantigiw yere bénalaban, ka ko faamuya, ka nogo magoto, ka bén, fo ka je k'u cekow jenaboli, u sigiyorow la.

Suleymani Watara
ni Amadu Gani Kante.

«Banbelé Kibaru yiriwaton» sigira

Jumadon, mëkalo tile 30, san 1997, dugu damado farala nögöñ kan ka tòn dò sigi senkan, min jësinnen don kibaru yiriwali ma. Dugu ninnu ye Fëjëna, Bina, Sirakoro, Kokala, Merijela, Donba Caba, ani Jamu ye. Tòn tògo ye «Banbelé kibaru yiriwaton». Lasurunya la, a bë wele ko «B.K.Y.T». Tonsigiyoroye Fëjëna-Bina ye. A biro moggow tògòw file :

- 1- Tòn kuntigi : Saliya Kumare
- 2 - Kuntigi dankan : Yoro Sali
- 3 - Sébennikela : Nana Koro

Togola

4- Sébennikela dankan: Kurunkoro Tarawele

5 - Kolabenna : Baa Bagayoko

6-Kolabenna dankan: Komogojan Kumare

7 - Kibaru jënsenna : Seku Daba Tarawele

8 - Kibaru jënsenna dankan : Zumana Kumare

9 - Kalankow jënabobaga : Karimu Keyita.

10 - Kalankow jënabobaga ka dankan : Jenemusa Togola

11-Tonwarimarabaga : Nci Fonba

12 - Warimarala dankan : Madu Togola

13 - Ségeségelekela : Amadu Kumare

14 - Ségeségelekela dankan : Nofan Togola

15 - Fokabenna : Nana Dugumale

16 - Fokabenna dankan : Mameri Fonba

Moggominnu b'a fë ka kibaru sëben feere, n'u bë Banan arondisiman kono, a nininen don olu fë, u ka se Yoro Sali ani Saliya Kumare ma. Saliya Kumare ni Yoro Sali bë soro Merijela sugu la, alamisa o alamisa.

Fulake ni Numuke ka misiko

Neka maana bë fulake dò, aninumuke do kan. Kabini lawale la, misi caman tun bë numuke dò bolo, nka numuke yëre te misibaara nedon. Anana fulake dò ta k'o bila a ka misiw kunna. Fulake ka sara tun ye, san o san, misi geren kelen ye. Fulake ka misiw nana caya, f'u bë jini ka kun numuke ka misiw la. O y'a soro taamasiyen te misiw la. Numuke y'a fo fulake ye, k'u ka taamasiyen ke misiw la. Fulake nana a miiri, k'a fo numuke ye k'u ka furaw siri misiw la, k'olu ke taamasiyen ye, furaken, ani furajalan. Fulake ko ale ka taamasiyen be ke furajalan ye; numuke ko ale be furaken siri a ka misiw la. Daga te ke fosi ye ntëgëne ko. Tile fila, furaw sirilen kofe misiw la, numuke nana wëre la, ka n'a soro furajalan sirilen don misiw be la. A ye fulake jininka, ko ale ka misiw taara yoro jumen na ? Fulake ko numuke ka misiw tununna, kabinitaamasiyen kera don min na misiw la. Fulaw ka misiw soro de folola nin yoro la. Fëre de ye fulaw ke misitigiy ye nin cogo la, ka misitigya mine numuw la.

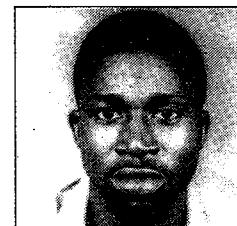
Numuke ko fulake ma : ee, e m'a dòn i kera nséréninje, jatigi-faga-jiri ye. O kelen numuke ye danga don, ko ale ka misiw be biri filen o filen kono, o filen kono ka fin. Hali sini, a' ye misitigiy jininka. Ni misiw meëenna ka biri filen o filen kono, o kono laban be fin; sabu numuke ka misiw tun be biri kunan jeninen finman de kono. Hali bi, o finman kelen be fulaw ka misi biri filen kono na. Neben ka fulake fo, Modibo Baru Sangare, an'a muso Jeneba Fonba, ka bo Zantigila, Konina.

Ba Kané ka bo Menkungo.

Amidu Kulubali ka kuma ye tine yere de ye.

N bëna Amidu Kulubali ka kuma yoro dò son ji la. N'i y'a jatemine Mali yoro caman kono, balikukalan ma se ka taa ne; sababu minnu b'o la, o dòw file : Karamogow ka dönniya cayabaliya; an'u ka sarako walima ladiyabaliya dugumogow fe.

Nka tine yere la karamogoya togòbe da moggominnu bë ka soro o te karamogow

Siyaka Kumare

ye. Moggominnu bë se ka ke karamogó ye cogo di ? ka soro dönniya bëre te e la; ka soro itemoggó mununnenye, ani moggó timinandi. Moggodawb'u yere

wele ko karamogó, ka soro hali sëbenni juman, u te se o la. N'a fora ko ka moggó wëre kalan, bës b'a dòn ko kalan te se soro abada o hukumu kono; an b'a ye kalanden dòw b'a fo k'u ye karamogó kono ban.

N'an b'a fë ka kisi nin wale ninnu ma, an ka dönniya jini su ni tile bës; N'i ma ne baara o baara keli ko, fo i k'a jini k'a sidon fôlo, ka soro k'a damine.

N'i y'a men k'i be moggó dege fën na, o k'a soro i yere b'a faamuya kosebë. kalanbagà bës te karamogó ye. N ye balikukalan damine san 1979; nka hali sini, ni ne ye kalan lakodon yoro o yoro n be taa yen. Kibaru sëben kera sababu ye ka kalan dusu don moggominnu bë ka soro abada o hukumu kono, ka kuma di balikukalannaw ma, ka moggominnu bë ka soro abada o hukumu kono.

Siyaka Kumare

Balikukalan karamogó

Fiyena-Kulukoro

Wulu ye ce kisi

Nin kera muso dò ye. Muso in furula ce fôlo ma, a y'o faga ni pôsoni ye. O kofe ce wëre y'a furu, a y'o fana faga ni katanin ye. Muso in ta tun kera ce faga o cefaga ye. A kera musojugu dan bës ye. Muso in tun b'a fo a barokoyorow la, ko ce o ce mana ale furu, ale b'o faga. O kuma bilala ce danyerela do tulo la; o wulila ka taa muso in furu; a donnen ce in ka du kono, a ka dumuni tobilen fôlo kera dege ye; a ye pôsoni ke dege la. Tuma minna ce n'a terike nana ka bo dugu kono, muso wulila ka dumuni d'u ma. Musocé ye galama fa dege la, ko a b'o min tuma minna, wulu girinna ka ce bolo ni galama tan, ka dege bën, wulu tun be ka kasi moggominnu bë ka soro abada o hukumu kono de ! A ye ce n'a terike kisi.

Solomani Kulubali
Doribugu-Kolokani

Folo jatedenko

Ne be kibaru kalanbagaw ladonniya ko balikukalan koni be senna kosebe, nka ko kelen de b'a ye; o ye mun ye ? O ye folo jatedenw ye. Denmisén caman be yen bi, n'i ko olu ka folo jatedenw fo, u te se, sabu a te fo u ye bilen. Ni denmisén tun be se ka gereg mogokorobawla, k'u nininka folojatedenw na, o tun be fisaya kosebe, walasa u be se ka bo kibaru kono.

Abu Konate
Kajuku-Konsoton-Namina

A Barika «Ekodege» ye

Ne nisondiyalen be an ka dugu, kunnafoni lase kibaru kalanbagaw bee lajelen ma, jamana kono, an'a kokan. Ninan kakumakaw be Ala barikada, k'a sababu ke Ekodege porozé do ye, min kera sababu ye ka dogotoroso jo Kakuma dugu kono. Opereli bëna k'a kono, anifurakeli werew; animusojigins. A nafo Kasabi sera sefa miliyon 15 ni koma. Kakumakaw ma döröme kelen bo a ko la.

Usumani Jakite
Kakuma-Joyila.

Ton «Jamajigi»

Anw ye jekulu do sigi k'a togoda ko «Jamajigi»; an dugu 11 don. San o san, an be waa 3 fara nogon kan, ka no san k'a mara. Ni samiyé sera an be no in feere dugu 11 mogow ma. Juru doncogo file : n'i ye bore kelen ta, i b'o sara kilo 20 ani bore kelen; i na fo n'i ye kilo 100 ta, i be kilo 20 da okankalo «7 kono. Anwni demelikela si bolo ma don nogon bolo folo. Nb'a nini Mali dugu bee k'an ladege. «Jamajigi» duguw file : Korojoroji, Dokalabugu, Moja, Kilibanan, Sirakoroni, Konibabugu, Siranidulu, Bankuma 1, Bankuma 2, Fajabugu, Banankoro. An be Bamako ni Saheli ce, kilo 80.

Dawidi Tarawele
Bankuma 1-Negela-Kati mara

Npogotigininw ka bancelako

Togodala npogotigininw ka dugubakonataa kelen be sababu ye ka furusa caya kosebe. Folo-folo, npogotigininw tun b'a fo k'u be taa bo u benkew ye, walima k'u be taa bo u tenenmusow ye. Nka sisan, npogotigininw yere be doni siri i n'a fo kamaleninw, ka taa duguba kono. Muso hakili de ka surun. Ni cemanninw taara san 5 ke u kufé, n'u nana dugu la, u te ban u musow la. Nka ni npogotigi ye kalo 6 ke, ka se san 1 ma, n'a seginna dugu kono, a be ban a ce la, ka nebo ce wére fe. Ne b'a nini denmansaw fe, u k'u hakilito musomanninw ka dugubakonataa la. Abe se sababu ye ka furu caman tijé.

Wara Kulubali
Jekuma. Nsonbugu Kolokani.

Do ka fo Na celakaw ye

Min ye musow ka kalanko ye, ne ka miiri la, do ka fo na ye; nka do ka fo na celakaw fana ye. Sabu, a be fo ko muso caman cew te son u musow ka taa kalanyoro la, o ye tijé ye. Nka, muso caman fana be yen, minnu te u cesiri kalan fe. Dow b'a fo k'u ka baaraw ka ca; dow b'a fo k'u hakili man di; dow b'a fo k'u te kalan je, k'a sababu ke u miirinanta ka ca. Dow yere te kalan fe. Nin bee ye kow ye, minnu be musolakaw ka kalanko tijé.

Fo musow ka jatemine ke k'a fo ko n'i ye kalan ke, o b'i ka baara nogoya i bolo. Ne b'a nini Mali musow fe, u k'u cesiri kalan fe. Kalan de be mogó son hakili numan na, k'i ka baaraw nogoya i bolo.

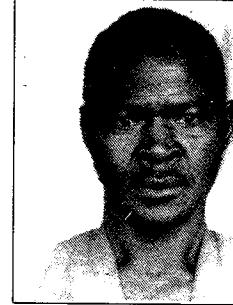
Bafa Konate
Konsoton-Namina mara la.

Warije lakika te

Ne ye fendo kolosi kosa inna; mogodow be yaala ko warije santa b'u bolo; k'u be warije feere, walasa u ka se ka dumuni songo soro. U b'u jo fo cew ka taa forow kono waati min na. N'i ye warije in san, a te ke warije yere ye; a be yeslema ka ke negefin ye. Warije in feerebagaw b'a fo k'olu ye burukinakaw ye; taamasere min b'u la, o ye dafara ye; u taman faralen don. Ne be togodalamogow be laadi, u k'u janto u yere la, warijke in na.

Gonba Tarawele
Doribugu. Kolokani.

Mun y'an ka danbew tijé?

Ne be bataki in ci ka «Kibaru» baarakelaw n'a kalanbagaw nininka, komun y'an danbew tijé. baw de no don wa, walima denfaw de no don ? Ne koni b'a don ko faamaw noba be danbe tijeli la ! Mun koson ? An be don min an i ko bi, n'i ye mogó min den bugoko ye bugoliko ke, oden somogow be taa seben ta k'i wele faamaw fe yen. Faamaw ye ko bee tijé. Fa ta te a den ye; ba ta te den ye. N'a fora ko bee k'a sagon'a dungo ke, danbekob'oko la wa ?

Nka bee ka kan k'a miiri. Folo-folo, denw tun ye bee lajelen ye. N'a tun fora ko muso kelen be se ka kilo saba taama a sen na, ka soro a ni ce te, o tun be se ka ke wa ?

Amari Fonba
Animateri Konsoton-Namina (Kulukoro).

N kelenninta

Sigi geleýara dugu caman kono bi, k'a k'i n'a fo mogow bor'u dacogo la. Hali n'u ma bo u u dacogo la, hakilina kura donna mmgow kun na.

Bi, bee k'i kelenninta. Foroba min ye jaman bee je ye, oforobafanga dogoyara kosebe. O hakilina ye fijneba bila gabaw la, ka sigi geleýara duguw kono, duguba ani duguninw. Den y'a bangebagaga fila doron ta ye, o min tun ye foroba ye, bee tun b'o min ladon k'a ke hadamaden sabatilen ye.

Bangebagaw k'olu kelennint ta y'u den ye. O hakilina in, n kelenninta, o ye benbaliya bange, k'a bange hali badenmaw ni nogon ce. N kelenninta, o hakilina ma sinji tugu. Hakilina in be mogoya omogoya la, omogoya ye tokaje ye, o teriya ye nkalon ye, o je ye je gomanba ye.

N kelenninta kera bi hadamadenya tijebaga ye. A ma here y'a nena bawo ale de be soro ke koli ye farali kono, ka foroba tilayoro caya.

Binkala kelent fijne kunben bugukunna, kuma te sanji ma. N balimaw kelenna sigi man di de !

Yusufu fane balikukalan karamogo
Jalakoraji-Bamako

Bilankoro ni jurudon kesu nafaw jirala Kayi musow la.

San 1997, nowanburukalo tile 18 n'a tile 19, Kayi mara togodalamusow ka lajeba do kera, faatanya keleli kadara kono muso kunda.

Nogonye in tun be musow ka yere deme n'u ka yiriwali kesu sigili de kan, min b'na jurudon ni juruta ni jurusara ni bilankoro kunkun n'a jenjen temo u ye.

Musow ka kesu in te banki ye, nk'a ladege don. Kesu in min ka kan ka sigi dannaya ni ben ni here kono, ka dugu mogow kala nogon na Kayi kenekeyanfan na, a naniya waga bora «ADEPA» de fe, n'o ye Mali kenyereye jekulu ye, min ka baara sinsinbere ye faantanya dugali ye Mali kono.

«ADEPA» ka baara in sinsinna dije

jamana horonyalenw ka demeke jekuluba «PNUD» bolofara dofe, min ka kewalew jessinnendomusow ka jetaa walew yiriwali ma, n'a be wele ko «P.A.P.F. / PNUD - BT».

A donnem don cogo min na ko foyi sababuntan te, deme min sira boelen file nin ye, k'a jesiin Kayi mara musow ma, a sababu bora «PRODESO» de folo la, min ye Kayi kenekeyanfan musow kamalinafoso jekuluba do kono, walasa k'u ka bongola n'u ka horonya sabati.

Hakililajigin hukumu kono, «PRODESO» ye ciyakeda» ye Mali kono, min ka baara semejiri ye baganmara yiriwali ye saheliyanfan tilebin maraw kono. «PRODESO» ka baara senfe kayi mara kono, a ye togoda 3 sugandi musow ka geleyaw jatemine siratige la, k'a jini ka feerew dabali o geleyaw latemenni konuman na, walasa an baw n'an balimamusow ka s'u yere koro, k'u kundoni feganya.

Ojateme nana wolo fen caman na, musow demeni kadara kono, i n'a fo : makosene, baganmara, galadon, gakulunjanadilan, magonejiko, keneya sabatili walew, boloci ni niwakinidi

denmisew ma, an' u ladonni, fo ka se musow ka yere laben baara caman ma. «PRODESO» ye nin baara kologirinw damine kabini san 1981.

Ala barika la, dugu 3 minnu sugandira k'u ke misaliw ye, u ka baara ma ke sanjikorowosiye, bawou ka jetaa ni yiriwali ni yerebaa raw n'o yera, wa a ye bee lajelen nimisi wasa.

Odeko, «PRODESO» ya bolomoco bo, dije naniyajumantigw ma, kewale ninnu lawereli la. «PRODESO» ka wele jaabira, bawo Beliziki jamana temenna «FAO» fe, n'o yedijenejamana horonyalenw ka tonba bolofara ye, min nessinnen don dunkafa basigiliko ma, dije tonkun 4 bee la, k'a ka deme lase Kayi kenekeyanfan muso jekuluba malifano min na, ka bongola be se ka sabati.

Kayi kenekeyanfan muso jekuluba in be wele ko «G.C.P.» A be deme lase «PRODESO» ka mara muso tonw bee ma, minnu hake ye 65 ye bi-bi in na. O deme nafaw ye walew ni baaramisenni caman ye, minnu be se ka wari ladon musow kun, walasa k'u ka denbaya ka dinelatige nogoya.

A jirala Kayi lajeba senfe, ko musow tun ye bolokofefew ye. O de koso, soryiwa baara folo minnu bolodara, joyoroba ma'duma ola. Fenkelendogolen te mogosi la, jamana si ka jetaa te se ka sabati fo musow ni cew bee ka ketaw ka fese-fese a jema.

Mali musow ka segen ma don da la, yiriwalini jetaa walew ma'suma a cogoya la, o de y'a to a fura ko Mali ye faantan jamana ye. O be faamu, bawo musow hake ka ca ni cew ye an ka jamana kono.

Sigikafow ni hakililagabu kera Mali musow ka jetaa ni yiriwali siraw kan. O baara semejiri kera soro ye, i n'a fo nafolo labaarali dunkafa temennen kofe, ka musow deme ka caman bo u ka segen ni faantanya la. Mali kono, duw musaka fanba be musow kun, sanko togodaw la. Nka, u te se musaka ninnu bee koro, k'a masoro wari tu bolo ka baaraw ke k'a je, i n'a fo jagomisenin ni bololabaaraw n'u nogonna walew.

Yelema daw jinina ka don musow ka baaracogo koro la, walasa u ka se ka nafa soro u wosiji la. O siratige la, a jirala musow la, ko n'u b'a fe ka nafolo soro, k'u

ka soro jidi, k'u ka jetaa sabati, u man kan tugun ka foyi k'u kunfe, fu ka temen kalan sira fe ani yere laben tonw kono, min b'a jira ko «bolonkornin te bele ta» wa «konowjelen de be bii fo». Mogokelen ka soro te foyi ye. Fanga be jama de la.

Musow ka lafiya sira jinini nana bo hakilina kuraw kan, i n'a fo kesu sigili togodaw la musojekulu fe, walasa u ka bongola be nogoya cogo min na.

Kesubsekajate k'a ke yerekorebanki de ye, min be dugumogow sago la su ni tile. Kesu be jekabaara dusu don mogow kono; a be keleya nafama don (fadanya) sigi kono, dugumogow ni nogon ce.

Kesu sigikun dugumisenw kono, sankomuso kunda, nibeejera k'a faamu, o b'a baaraw nogoya. Dugumogow de ta ye kesu ye, o la sa, a konenababagaw man kan ka ke mogo wewye, olu yere ko : a be sigi olu minnu kunkow n'u magoew kama.

Kesutigiw, n'o ye dugumogow ye, olu de b'u ka sariyaw sigi jurudoncogo n'a saracogo ni Bilankoro kecogo la. O siratige la, kesu konenabob jekulu folo min be sigi jama fe, o de be kesu baaraw boloda folo, ka jama ladonniya a nafaw la an'a sariyaw labatocogo la. Konenabob jekulu nemogo ni bonya ka kan, nka tonkuntigi fana man kan k'a yere bonya tondenw ma. Tonden bee be se ka ke nemogo ye.

A jirala Kayi kunben kene kan, mogo faamuyalenw fe, ko kesu baarakelaw fana ka kan ni majigin ye, barisa u ni mogo suguya bee be baara ke nogonfe. Tuma daw, mogow be s'u ma, i b'a soro, olu ka o don nasongoko jore b'u la, hali u t'a don, u be min ke.

Dugumogow bee be se ka ke kesu tonden ye, min donni be ke ni musakanin ye, «poroze» be min dantige. O ye benkan ye tondenw ni nogon ce. Mogobee be se k'i ka wari bila kesu kono.

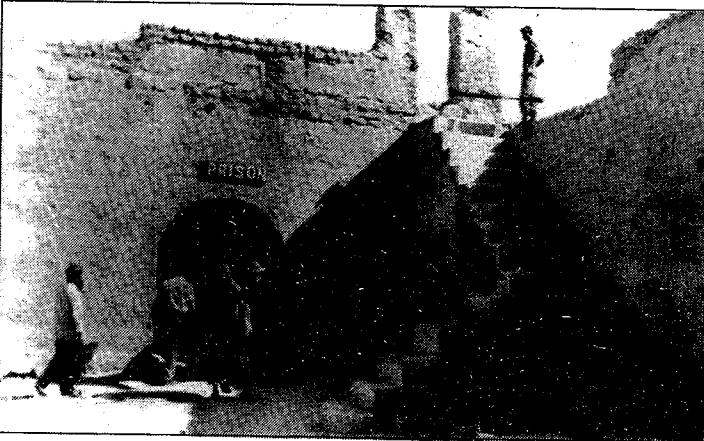
Nka, min ye wariboli ye, waritigi yere de be to kene kan, mogosi te se ka warita waritigi togo la. Min ye warimara kesu lakananiko ye, a kilew marabagaw bee ka kan ka ke dannaya mogow ye, i n'a fo alimami ni dugutigi ni waribonkesutigi yere.

Kesu baara ye fasobaara de ye ani kenyereye baara, bawo n'a bora warikesubaarakela doron na, sara te konenabola tow si ye.

Nafa minnu be kesuko la wula kono, a te se ka fo k'a ban. Nka, an be fen kelen don, ni wari be mogo bolo koro, i tegé be

Kidali kasobon datuguliko kuma sabatira

Mali sariyakow minisiri Hamidu Jabate ye taama dōkē Gawomara kōnō, san 1997 Nowanburukalo la min y'älase Kidalidugukōnō, ka t'a nē da Kidali kasobon kan, n'o tōgojugu tē bilako ye. A kasobon jora tubabutile la, kabini san 1934 la. A jora walejugukelaw dōrōn de kama, i ko

mōgōfagalaw, binkannikelaw, soñelikelaw n'u nōgōnnaw. O kojugukelaw tun mana minē Afiriki jamana fen o fen kōnō, olutun bē taa Kidali kasobon la, ka masōrō, n'a bōra yerefaga la, kasolamōgōtē se ka boli ka taa yōrō si, k'o sababu ke sahara cencen dugukolo bonyako jugu ye, dan tē min na. Kasolamōgo mana boli, a bē segin a yērē ma, bawo a tē taayorōdōn. Tile ni kōngōani minnōgō bē dōw faga, ka sōr'u ma dugu ye. O temennēn kō, kasolamōgōw de tun bē baara kologirin bēs ke, i ko sirababaara, kōlōnsen, birikigosi, sojō, dingēsen, ani bololabaara suguya caman. Abaara bēs ka surun faliyabaara ni jonyabaara la. Nin bēs la, lajaba b'u kan, ka sōrō baloko numan t'u ye, kuma tē siyōrō numan ma. U ka fo la, Kidalilataa dabōra negan de kama; nēsumako kuma t'a la cogo si la.

Yeretaw kelen na, Afiriki jamana y'u senbō kidalikola, k'a kasoladonkoto

Mali dōrōn ma. Osiratige la, k'a ta san 1960 la, fo kā se san 1991 yēlēma ma, n'o ye demokarasi ye, kasolamōgō suguya wērew taara fara walejugukelaw kan, n'o ye politikimōgōw ye. Mōgōw minēn'o sira kan Modibo Keyita ka fanga kōnō, ka t'u latunun kidali. Mōgōw minēn'o sira kan Musa Tarawele ka fanga kōnō, ka t'u latunun kidali. Olu walew de bēs ye Kidali kasobon ke «jahanama» ye, ka kidali dugu tōgo sanga negan ma. Hali forobabaarakela min mana bila ka taa Kidali, o n'a somogōw bē kasi damine, ko kidalitaa tē hērē ye. O n'a nōgōnnaw walew de fana ye kasobon negebo kidalikaw ni jamana kōnōmōgōw bēs la. O siratige la, Minisiri ye Kidali kasobon datugulikokuma fo, k'a sabati, k'a jira ko kura bē ka jo, min bē mōgōw hakili bōkōrōlen kō, halin'o labenna k'o to yen dugu anijamana tarikiko kama. O la, a bē ke taasiyōrō ani hakili jagakaboyōrō ye jamana bolo.

MALI Y'A NINI AFIRIKI NTOLATANNA NANAW KA SAN 2002 NOGONKUNBEN KA KÉ A BARA.

A firiki ntolatan kōnew nēnebō tonba (CFA) y'a jira ko Botisiwana, Alizeri; Ezipiti, Ecopi, ani Mali y'a nini ko san 2002 nogonkunbenba ka kē a olu bara. Nin y'a sine fojo ye anw ka jamana ni Botisiwana ka wale in nini. Nka Ezipiti ni Ecopi delila ka ntolatanba in labēnw k'u bara, a bē sine saba bō. Alizeri y'a ke sine kelen.

Sugandili laban bē ke fewuruye kalo tile 5 san 1998 Burukina Faso, nogon ye lajereba dō senfe, mōgō 51 bē sōrō min kēnē kan. Nōgōnkunben nata ka kan ka kē Burunkina Faso, k'a damine fewurunyekalo tile 7 la, ka t'a bila a tile 28 la. San 2000 ta bē ke Zimbabwe.

Afiriki ntolankow tonba y'a jira fana ko denmisēn minnu si te san 17 bō, olu ka nōgōnkunben nata bē ke Gana. Ziniyōriw ta ka kan ka kē Lagine - Konakiri.

Otiwale ka nōgōnye

Alamisadon, nowanburukalotile 13, san 1997, Otiwale ka nōgōnyeba dō kera Kulukōrō sekiteri la. Nōgōnye in kun tun ye mun ye ? Ka kuma san 1996 geléyaw kan, ani san 1997 baaraw bolodacogo.

Otiwale ka cidew ye kuma damine fōlō, minnu bōra Bamako «nēmōgōso la». Da sera kōri celi siraw dilanni ma, ka jiriwtige ka bōsira kan, ani ka dingew geren. O temennēn kōfē, ka kōri bō kojuman.

Otiwale ka ninan kōri sōrōta mūmē bē ben tōni 330.600 nōgōnnaw ma ka sōrō san 1996 ta bennna tōni 202.000 ma. Dijē seleke naani kōnō, Mali ka kōri ye 1% ye, kēmē o kēmē kelen, tōni kelen. Yēlēma tēna don kōri songōko la ninan.

Songōw file :

Suguya fōlō : dōrōme 31

Suguya filanan : dōrōme 27

Suguya sabanan : dōrōme 24

Sēnekēlaw ye kuma ta kēnē kan. U da sera geléyaw ma fōlō, n'o ye kōri cebaliya ye joona, ani wariw sarabaliya; ani kōrisi ka lase sēnekēlaw ma joona; a ka kē kōrisi numan ye. Sēnekēlaw y'a jira ko waribonw ka wari caman jurudon u la ninan.

Kuma caman fōrā sēnekēlaw ni otiwale ka cidew fē. Nka kuma kolomayōrō ye kōri wari sarali ye joona, ani kōrisi ka se sēnekēlaw ma joona, k'a sababu ke fosi tē wariko kuma ban fo wari ka se ka sōrō.

N b'a nini sēnekēlaw fē, u k'u cēsiri ka t'a fe jamana ka nētaa baaraw la. Mōgō si tēna an ka jamana in jo an ye, fo n'a kera an yērē ye de !

Siyaka Kumars

Balikulakan karamōgō

Fiyēna-Kulukōrō mara la.

Ali Farika ye dōnkilida dabila ka segin forokōn baara ma.

Mali naaraba togobolen do ye Ali Farika Ture ye. Aleye dōnkilidala ye. A be dōnkili da Mali jamana wolokan minnu na, o ye fulakan, kōrōbōrōkan, tamasekikan, ani bamanankan, ye. A be nansarankōni fo, n'o ye «gitari» ye (Guitare). A nōkanmōgōw ka fōlifēnwe gita, wali soku ye. Farika yere be se sokufō ni gitafō la. A wolola san 1939 Nafunke. A ye foli ke dijē dakabana dugu bēe kōnō, farajela, ani farafinna. Dugu minnu b'olu la, n'o kōnōmōgōw la jenajeli ma latigē dōnkilidala suguya bēe ye, o ye Londiri ye (Angileteri); Pari (Faransi); Tokio (Zapōn) Newuyoriki (Ameriki) ani Birikiseli (Beliziki). Ali Farika seli nin dugubaw kōnō, ka jenajē ke, fo ka mōgōw nekorōfa, o b'a jira k'a be s'a ka baara la, ka temen a njogonna caman kan. O de siratige la, a ye dijē hēre bēe sōro. A ye kunkorota ladiyalifen min sōro Ameriki jamana kōnō, n'o be wele ko «Garami Awari» (Grammy Award) o njogonma delika difarafin dōnkilidala, wali fōlikela ma fōlo, dijē kōnō. A fōlo ale de la. O de kera sababu ye k'a lakodōn, k'a ka kow sankorota, k'a yere n'a faso kunnawolo, n'o ye Mali ye.

O tēmēnen kō; Ali Farika ni Ameriki dōnkilidala togobolen caman jera ka baara ke njogon fe, i ko Ereyi Kuridēri (Ray Coorder) Jōni Li Hokēri (John Lee Hooker) ani Alibēri Kin (Albert King). Kabini san 1976 la, a ye arajo kaseti ani widewo kaseti minnu bō, o benna 7 ma. A delila ka foli ke Londiri (Londres) Balontanyoro la, n'o ye Wenbile ye (Wembley) mōgō 18.000 ne na, minnu taar'a lamēn, kabini sūfē, fōka fajiri wele. Amana taa yōrō o yōrō dijē kōnō, an'a nōkanmōgōw ka fōlifēn fanba ye gitari ni gita de ye, n'o ye filen ye, min bēdabirī duguma, k'a fo ni kala, bijē, wali bolo ye. Ali Farika ka dōnkili kōnō, a be kuma hadamadenya de kan kosebē, k'a jinī mōgōw fe, u ka ke njogonfe, ka njogon kanu, ka njogon bonya, ka njogon gasi sigi, ka je, ka ben u ka dijēlatige furance kōnō. A be kuma baara nafa kan, ka fugariya lagosi, k'a jinī mōgōw fe, u k'u sēbē don dugukolo baara ma, ka masōr'o

baara de ka fisa n'a tō bēe ye. A be kuma yere dōn kan, k'a jinī denmisēnnamōgōw fe, uk'u yere tanga tungalataa ma, k'ubasigi u woloduguw kōnō, bawo, tunga te danbe dōn.

Ali Farika secogo dōnkilida ni nkōnifo la, o ye dabalibanko ye. Mōgō si m'a dege olu la. A yere ka foli, ale te mōgō gansanye. Akodenksaara digira ale bangebagaw la. Olu ye den 9 minnu sōro ale jē, o bēe faatura k'u ncinin to. Aleminbalola, uy'ale wele ko «farika», n'okorōye «fali» ye. A k'olu fe Nafunke, ni denksaara digira mōgō minnu na, olu be tōgō suguya caman da u den balolen kelen kunditōgo kan, walasa ka nama b'a la, k'a kisi mōgōjuguw ani jinēw ni subagaw ma. A ko k'ale y'o den suguya dō de ye, min felakow bēe te se ka jefō. Okuma kōrōbe kēne kan. I b'a sōr'o de kama, a y'i ban ka don lakoli la, k'a ta ke dōnkilida ani nkōnifo ye, k'a yere jenajē. O y'a sōr'a si bē san 6 la. A tor'o de la dugukōnōna ani forokōnōna la, fo k'a si se san 10 hake ma. O tuma de la, a sera Manbe Ture tōgo dō ma, n'o ye mōbilobilila ye Nafunke dōgōtōrōso la, k'o k'a dege mōbilibili la. O y'a ta parantiya la, dōgōtōrōso mōbili la. O Manbe de y'a bo farafinkōniko la, k'a don nansarankōniko la, n'o ye gitari ye. A ni Manbe farala diya kan. O y'a sōr'a bolo jera mōbilibili ni gitarifō la. A sōrōla ka don Nafunke nansara fōlijekulu la, n'o ye Soko Jazi ye (Soko Jazz). A ye Moti lasōr'o fōlijekulu ka jenajēw de senfē, n'o ye «biyenali» (biennale) ye, min tun bē bē Mali kōnō,

san fila o san fila. O jenajē kelenw de fana y'a labo Moti, k'a lase Bamako. A selen Bamako, a donna Arajomali nansarafōli jekulu la, n'o tun bē wele ko «Oranamu» (ORANAM). A y'i to yen de, ka lakodōn Mali kōnō, ka masōr'o a ka dōnkiliw tun bē fo don o don Arajomali la. A sanga wulila, ka girinya Bamakōma, kumate Moti ma, ani Nafunke, n'o y'a wolodugu ye. O n'a taa bēe, a te fāma yen ma; a ma yen bila cogo sila. N'a taara yen, a t'a yere fisaya mōgō ma; a t'a yere fisaya baara ma. A be sēnē ke, ka baganw gen, ka monni ke. A ka kuma bēe la, a b'a jira ko ni mōgō jinēnn'i jujōn ko, k'ilabankob'i kōnōgan. Woloyorōkanu ni yere dōn de kama, Ali Farika kelen ka dijē bēe yaala, fo ka dijē negebo a la, ka dijē nafolō n'a daamufen bēs sōro, a y'i laben, ka dōnkilida dabila pewu, ka t'a sigi, Nafunke, a woloyorō la, k'a b'a ka dijēlatige tō ke foro kōnō baara la yen.

O siratige la, a y'a jira k'ale hakili latigēn de taar'a sigi a ka dugu la; ko mōgō ka juru t'a la, a ka juru te mōgō la; ko sekō ni dōnko sankorotali la Mali kōnō, a ka kan ka fen min ke, ka jeliw ni dōnkilidalaw ka baara njogoya u bolo, a y'o ke, ka ban, ka masōr'o, k'a ye kaseti dilanyoro «Emi kaseti» Emi cassette) san, Bamako k'o laben konuman, u bēe ka kasetiboliko teliyali kama. A ko n'a bōr'o kaseti dilanyoro la, fosi wērē t'a bolo Bamako; k'a ye fen o fen sōro, a y'o bēe don da la, a ka dugu kōnō. O siratige la, a y'a jira k'a ye forokēnē min laben, o yetaari 350 ye, ani dugu denmisēn mōgō 60 be malo ni fen caman wērē sēnē min kōnō. A ko jiko kama, a ye motopōnpe (motopompe) caman san, minnu bē ji saman, k'a lase a yere ka foro ni cikela wērēw ka forow kōnō, a kerefe. A ka kuma laban na, a y'a jira ko n'i y'alebalannen ye denmisēnnamōgōw ma, k'olu ta, k'u bila foro kōnō baaraw la, k'o kun y'u tangali de ye fugariya nitunga ma, n'o ye kinfetaa ye, ka bo Nafunke, ka taa Moti, wali Bamako, ani yōrōjan wērēw la. A ko tunga man d'a ye cogo si la.

Bubakari Sangare
ni Amadu Gani Kante

Seneko kunkan kuma

Ne nisondiyalen be nin bataki ci «Kibaru» ma ka n hakilina jira kibaru kalanbagaw ni jamanadenw bee la.

N be kibaru baarakelaw fo fo, k'u walenumandō u ka baara la, baara min be ke sababu ye ka faamuyali caman di senekelaw ma. Ala ka aw bolo meen baara in na.

Sisan, ne tun b'a fe an ka hakilijagabo ke senekē kan. Ne be nininkali ke : halibi sababu jumen ka kan ka ke seneko la walasa sene be sebekoro yiriwa, o cogo kelen na dunkafa ka sabati an fe yan ?

Jatemine b'a jira ko kongo ma ban an fe yan halisa, an bee dun haminanko ye dunkafa nali ye; wa ko caman yere kera fana, o hukumu kono, senekelaw ni faamaw fe; o ko dōw ye arajolakumaw ni kunnafonidisbenw, i n'a fo kibaru, oluka jemukan labennenwyeseneke kan. Nka o te a bo. An k'an miiri doonin halibi o ko la.

A file, ni dunkafa basigira an fe yan, jamanaden hakiliw'n'ufarisogow na baloko numan soro; do na bo balodesebamawka tineiwla. Jamana be taa ne o cogo de la. Bawo, i mana ke baara o baara la, bee sonnen don a ma ko : «Nenkōn gelyea be bo konbara la».

Tine don, ni dunkafa ma sabati halibi; ja sen be o ko la; wa ja yere be nini ka ke an sigiogon ye, ka soro te mogo si sago ye. O tuma, an ka kan ka min ke, o ye ka an ka kow boloda, ani k'u ke ja konona na. Faamaw joyoro b'o la; u ka kan k'an deme ni sumansi ye, sumansi kuraw ni sumansi teliw; u ka kan k'an deme ni misiw ni misidabaw fana ye, ani nafolo.

Hali n'a be ke juru ye, i n'a fo

«CMDT» be min cogout ke a ka maraw kono. Faamaw ka kan k'a don ko «CMDT» te yoro bee halibi. O tuma, «CMDT» te yoro minnu na, janto ka ke oyosenekelaw la kerenkerennya la.

Faamaw ka kan k'u seko ke walasa ka sene ni senekelaw danbe segin u ma. O koro ye jumen ye ? O koro ye sene ka jate fenba ye, fen min keli te maloyako ye mogo si bolo bilen. O ko tēna sira soro cogo si la ni senekelaw bonya ma sigi kobaw senfe jamana kono.

Faamaw be se ka feew tige, walasa mogow be nebo senekelaw fe, ani ka don sene la o sababu la. Bawo, jatemine b'a jira ko senekela kamalenninw be sene bila ka na baara were ke dugubaw kono; nka dugubakonmogow ni mogo were si te u ka baara bila sene kama.

Ni dan ma sigi o konge la joona, a laban, senekelaw na ke jow ye. Ne

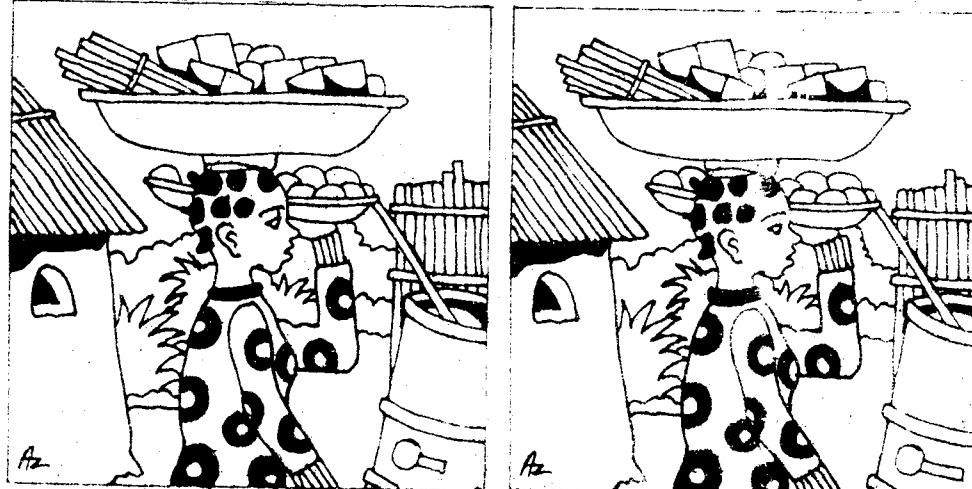
hakili la, fosi tēna dan sigi e la, fo ni sene ye nafa, ne a kebaaw fo ye, ani cogout. O na ke sababu ye cogout werew ka nebo senekelaw fe. O mogo dōw na se ka ke denmisenninw ye, minnu tilala kalan na, n'u ma baara soro. O mogo dōw na ke tugun mogow ye, minnu ka kalan kera sene yiriwali kama, nka n'u te dōwre si ke fo k'u sigi bariw kono, ka soro foro binyoro te biro kono na ye. An b'a fo u ye, ko u ka son sanjikorobo ni tilekorobo ma anw senekelaw nofe.

Obes bolen koyen, anw senekelaw ka kan ka son hakilina kura numanw tali ma, k'olu fara an ka dontaw kan seneko la; An kana a fo tuma bee : «An faw tun be senekē tan kabini lawale la; anw yere tēna son k'a ke cogo were la». Ayi ! o man ni; o te mogo hakilima ka baara ye. N'an senekelaw fana sera o la, o na ke sababu numan ye.

Gasiton Tarawele
Basabugu-Negela-Kati.

TULON

Nin desen fila dilanbaga y'a dab'a kama, ka fili 10 k'u la. A y'olu nini.

1 - Kalanin sil - 2 - Safunes ds be tasa kono - 3 - Jukala minru be kinnefe.
4 - Pillower karo. 5 - Taramasiyeen min be barrikon karo. 6 - Kungokundra, nefela la. 7 - ja min be kogo karo numanfe. 8 - Pillower bollo dawoli. 9 - Jirideen ds be aslyet kono. 10 - ga kalaraw.

KCJ

Zanekebugu ye dugu 600 dan Balikukalan na.

N bë foli lase «CMDT» baarakelaw ma, ani kibaru jensembagaw bës lajelen. Kuruma zayeri dayéléla san 1989; o de kéra sababu ye ka anw ka dugu karaba ka don balikukalan na.

Anw mogo fila dama de tun bë se ka doonin kalan. Anw ye Ala mine ka «AV» dayélé, ka soro ka dugudenw kalanni damine.

Jinan, anw taara nogondankalan do ke tile kelen kono, Sikaso; anw kéra

filanen ye Sikaso mara kono, ka tila ka ladiyalan soro. An y'a kalan «Jekabaara» kono ko an ka dugu ye dugu 600 dan balikukalan na; fô dugu kelen. Odon anw nisondiyara kosebe. An ka foli bë an ka zayeri kuntigi ye, n'o ye Zumana Kone ye. Ne yere bolo te baara la bi; ne ye baaraw to n kô mögôw bolo. Ne si bë san 34 na.

Buguzanga Tarawele
«AV» nema Zanekebugu

Musow ka kan k'u cesiri balikukalan fe

Kolosili man dögö ci ye. Ne ye fen do kolosi awirilikalo ni mekalo kibaru sebenw kono, min ye ne nisondiya kosebe. Oye Tata Tarawele, Jeneba Jara, ani Fanta Tarawele ka batakiw ye kibaru sebenw kono.

Oye ne nisondiya kosebe. Nb'a nini n balimamusow fe, u k'u cesiri balikukalanko fe, sabu musow ni cew bës dama ka kan balikukalanko

la. Tata Tarawele, ka bo kujubu; Jeneba Jara, ka bo kujuku; Fanta Tarawele, ni dôw b'a wele ko fula, ka bo Kita, Tungarala legekoto; n bë aw bës fo, k'a sababu ke aw ka kibaru kanu ye; ani Jésun Fonba, ale ye animatirisi waraba ye ka bo Korokoro, Dangakoro, Fana mara la.

Sheki Madu So N°1
NTinenga Fana mara la.

Bilankoro ni jurudon kesu nafaw jirala Kayi musow la (to)

s'a ma joona; o kofe anw faw n'an mokew tun bë wari dogo dugujukoro fo bubagaw tun b'a dun. Nin bës bë kesu sigili kun bo. Danfara min b'a ni banki ce, o dôw file :

- Kesu ye yerefén de ye dugu kono;
- Banki ye mögô damado wali jekulunin de ta ye.

Kesu tondenw bës da bë kesu kopenabowalewla. Tonden kelen-kelen bës halala don. Obës y'a nafa dö ye. A nafa dö fana y'a wari soro li ye joona ka temen banki kan.

Kesu sariyaw wajibiyalen te dugumogo si kan. I bë don a ton na, i nidungo de la. N'i y'a don i bë se k'a sariyaw labato, n'a ka d'i ye, i bë don. N'i t'a fe yere, «Salaamu-lafiya». A ton némogoyasigi fana b'o cogo kelen na.

Sanni Kayi musow ka nogonsonhakilila laje in ka dagun, a jirala u la, ko dugumogow ka tonba de yamaruyalen don ka kesu baara ke. Nka dugumakesuw de fôlë bë sigi, o k'o ka tonba sigi sanni demebagaw k'u kôdon. O tuma, hali ni demebagaw taara, o jekuluba in bë temen ni baara

to ye.

Kesubiro 3 minnu bë sigi tonba ka laje senfe, ka nesin sariyassebenw ni jurudonsebenw ni jurudonkolosili ma, o baarakelaw ka kan ka kalan an demebagaw fe, sanni kesu baaraw ka damine. U kelen-kelen bës ka kan ka kalan u ka baara kerenkerennenw na.

Sanni jama ka coron Kayi «PRODESO» kuntigi Modi KANUTE y'a kanbo Kayi musow ma, k'a jir'u la, ko musow yere de y'u yere ke bolokofefenw ye.

O de y'u ka sègen juguya. A bë min nini an balimamusow fe Kayi tonkun 4 bës la, ni kesu sigira yoro o yoro, musow kan'u bolo fila d'u senkan, k'a kow to cew bolo, n'o te, cew b'a tigiyia bos'u la, bawo a bë fo ko « Fen min mana k'i kô, o bë k'i kôkan. A y'a nini Kayi musow bës fe, u ka ye kesuko walew bës ju la, kabini a damine fo a laban. Kanute y'a jir'a ka dakuruje laban na ko « N musoya te mone ye; nka musolankolon de b'a k'a ye, bawo halin n'o yekulusi don, o te mone bo ».

Basiriki TURE.

Anw ka balikukalan damine ni sisan ce ye san 26 ye

Kabana balikukalan sigira senkan ka soro Binabe Jara bë kibaru bugufiyé la; A y'an ka kalan sementiya an bolo. An ka foli ani tanuni bë ka taa Binabe jara ma; ani Mamadu Makalu. Ale tun ye balikukalan karamogo ye, Bafulaben mara la; nka a sigilen tun don Jijeni, balikukalan siratige la. An ka foli ani tanuni bë ka t'a ma. Ko halibi anw ka banakaw koni bë kalanke la kosebe. Kabana kalan damine ni sisan ce ye san 26 ye. Nka, halibi, an b'a nini balikukalan ani kibaru némogow fe, u k'u janto an na, sabu kalan ka di an ye kosebe.

N ka foli ani tanuni bë ka taa Doko Sanogo ma; ani Daramani Jara; an b'u fo k'u walenumandon.

Makoro Jara
Kabana-Jijeni-Kolokani.

"AMAP" kuntigi

Gawusu DARABC

Mali kanw Kunmafonseba W

baarada kuntigi

Danze Samake

Kibaru

BP - 24 Telefon: 22-21-04

Kibaru Bugufiyé Bozola

Bamako - Mali

Dilanbagaw ni sebenbagaw kuntigi

Basiriki TURE

Sebenbagaw kuntigi

Baadama Dukure

Labugunyoro Kibaru gatedilar baarada

Eolen Hake 16 000